

A 6—10 éves korú tanulók értelmi erőinek fejlesztéséről. (Tapasztalatgyűjtemény)

Tanítók Kézikönyvtára, Tankönyvkiadó, Budapest, 1970.

Az oktatás korszerűsítésének igen fontos feltevése az oktató-nevelő feladatok megfelelő meghatározása, valamint az egyes feladatkategóriák (tárgyi, funkcionális és nevelési feladatok) közötti helyes arány és (természetes) kapcsolat kialakítása. Ebben a tekintetben, mint azt Faragó László az Előszóban kihangsúlyozza, az immár 9. éve érvényben levő Tanterv komoly lépést jelentett előre.

A tantervi feladatok megvalósítása azonban rendszerint komoly akadályokba ütközik. Ez nyomatékosan vonatkozik az ún. funkcionális (lényegében az értelmi erők és általában a képességek fejlesztésére irányuló) feladatok realizációjára. Éppen ezért tartom nagyon fontosnak és hasznosnak ennek a tapasztalatgyűjteménynek a megjelentetését: ráirányítja a pedagógusok figyelmét a múltban (a hagyományos oktatás keretei között) eléggé elhanyagolt, mellőzött feladatokra, és utat mutat, segítséget nyújt azok megvalósításában.

A gyakorló pedagógus általában a célravezető, hatékony gyakorlati megoldások (módszerek, eszközök, példák stb.) feltárását, bemutatását tartja a leghasznosabbnak. Ez a cikk, illetve tanulmánygyűjtemény pontosan ezt a célt szolgálja: gyakorló tanítók számára készült, akik 6—10 éves korú gyermekek nevelésével foglalkoznak.

Húsz, egymással többé-kevésbé összefüggő, és egymást szerencsésen kiegészítő, tudományosan kellő képpen megalapozott, túlnyomórészt gyakorlati jellegű cikket tartalmaz, húsz szerző tollából, két munkaközösség közreműködésével. Igazi kollektív munka eredménye. A cikkek (tanulmányok) javarészt egy sikeres pályázat termékei. Mint az előszóból kitűnik: „tanulmányaink megegyeznek abban, hogy segíteni akarják az általános iskolák alsó tagozatában folyó képzési munkát. Olyan eljárásokat, javaslatokat közölnek, amelyeknek — a helyi körülmények figyelembevételével történő — alkalmazása eredményesen járulhat hozzá a tevékenység színvonalának emeléséhez”.

A néhány elméleti jellegű tanulmány közül külön kiemelem Dr. Putnoky Jenő „Az értelmi képességekről” írt érdekes tanulmányát. Szerintem feltétlenül szükség volt egy ilyen átfogó, az értelmi képességek körül észlelhető fogalmi és terminológiai ingadozások (többértelműség) tisztázását elősegítő, tudományos igényű fejtegetésre, megvilágításra. Ebben a gyakorló pedagógus számára különösen hasznos a fogalom kialakításának taglalása a tudomány újabb álláspontjainak (vívmányainak) alátámasztásával, valamint az intelligencia és a problémamegoldás fogalmának tudományos megvilágítására irányuló törekvés. A 19—20. oldalon pl. a következő meghatározást olvashatjuk: „Végül is, az intelligencia a cselekvés és a megismerés összefüggésének nézőpontjából nem más, mint általános képesség a tanulásra és a tanultak alkalmazására, közelebbről arra, hogy az ember különösebb nehézség nélkül és folyamatosan tudja cselekvéseit gondolkozásával, gondolkozását pedig cselekvésével ellenőrizni, módosítani, tökéletesíteni...”

A többi cikk (tanulmány) nagyrészt az egyes értelmi erők fejlesztésének gyakorlati (és szükségszerűen elméleti) vonatkozásaival, konkrét lehetőségeivel, a megfelelő eljárások, feladatok megoldások különböző változataival foglalkozik. Egyes cikkek meghatározott tantervi anyag illyencélű feldolgozására, mások bizonyos eszközök (illusztrációs anyag, feladatlapok stb.) felhasználására épülnek az egyes tantárgyakon belül. Néhány szerző, nagyon helyesen, a felhasznált irodalmat is felsorolta.

Habár ennek a tapasztalatgyűjteménynek a szerzői nem törekedtek ennek az időszzerű kérdéskomplexumnak az átfogó feldolgozására, és nem minden felvetett kérdésre tudtak teljes, minden ingadozástól mentes választ adni, elolvasását, elmélyült áttanulmányozását minden alsótagozatos tanítónak, sőt az általános iskola minden pedagógusának melegen ajánlom.

Dr. Tóth Lajos

A képes történelem és a képes földrajz

1. KÉPES TÖRTÉNELEM

1964-ben indult a sorozat. Elsősorban általános iskola felsőtagozatos korosztályú olvasóknak készült, de bebizonyosodott, hogy szívesen olvasgatják a középiskolások is. A sorozat 25 kötetben mutatja be az egyetemes és a magyar történelem legjelentősebb folyamatait, átfogó képet ad a legdöntőbb korszakok eseményeiről, embereiről, életkörülményeiről, kultúrájukról, munkájukról, mindennapi életükről.

15 kötet az egyetemes, 10 a magyar történelemmel foglalkozik. Évente általában két új kötet jelenik meg, néhány éve már az elsőként megjelenő művek újrakiadását is megkezdte a Móra Kiadó.

A sorozat célja — a címeken végigtekintve rögtön kiderül — segítséget adni a tanulóknak a történelemtanuláshoz, a történelemtanítás színesebbé, érdekesebbé tételéhez, a tanulók iskolában szerzett történelmi ismereteinek kiégyesítéséhez.

Mindez sugallja, hogy a Képes Történelem kötetei szinte nélkülözhetetlen segédkönyvei a történelemszakos tanárnak. Az a pedagógus, aki nemcsak a tényeket akarja megtanítani tanítványainak, hanem bizonyos történelemszemléletet akar kialakítani, a történelmi összefüggéseket akarja meglátatni, feltétlen használja és tanítványával is olvastatja ezeket a könyveket.

A kötetek terjedelme — és ára is — egyszerű: mindegyik 160 oldal, amelynek fele szöveg, fele kép. A szerzők természetesen történelmileg hitelesen, a legújabb kutatások eredményeit felhasználva, szépirodalmi eszközökkel írták meg a szöveges részt. Gyakran versidézetekkel, hangulatos leírásokkal, olykor szinte párbeszéd formában idézik az egyes korok jelentős — vagy akár névtelen — alakjait, kiemelkedő eseményeit, ily módon hozzák őket „emberközeli”-be. A kötetenkénti 200—250 (néha több is) kép, illusztráció közt sok olyan is akad, amelyek másutt szinte fellelhetetlenek. A könyvek alkotói különféle belföldi és külföldi intézmények segítségével gyűjtötték össze a legkifejezőbb, legtöbbet mondó képeket. Kivétel nélkül mindegyik alkalmas szemléltetésre — mint ahogy a szövegből is érdemes és célszerű részleteket felolvasni.

Néhány említésre méltó tény a sorozat közkedveltségéről: nagyon sok — főleg vidéki — könyvtáros elmondta, hogy nemcsak gyerekek viszik ki olvasni-nézegetni a könyveket, de a felnőttek — szülők — körében is népszerű; több pedagógus vallja, hogy többé-kevésbé rendszeresen felhasználja a tanórán, és jól tudja

használni. A sorozat igazi fellendülésének azonban az évfordulók (1967 — „A Nagy Október”, 1969 — „Mindenkire!”) idején lehetünk tanúi: kiderült, hogy még az ünnepélyek összeállításához is nyújtottak segítséget, ahhoz is felhasználhatók voltak. Nagyon beszédes a példányszámok emelkedése is: az elsőként megjelenő Erdődy János: *Küzdelem a tengerekért* c. mű 38 000, a legutóbb forgalomba került Lengyel Balázs: *A török Magyarországon* c. pedig 72 510 példányban jelent meg. A fentiekből szinte kínálkozik számos felhasználási módszer, javaslat. Elsősorban nyilván a képek szemléltetése a legkézenfekvőbb, hisz az iskolák nagy része elég rosszul áll történelmi képek (sőt néha térképek) dolgában, de — mint már szó volt róla — célszerű egyes szövegrészeket is az óra menetébe applikálni.

A sorozat — minden más könyvtípusnál jobban — alkalmas különböző „játékos” vetélkedők összeállítására, amelyek során bámulatosan sokat tanultak a versenyzők is, meg a nézőhallgató közönség is. Milyen módon lehet játékos tenni az ilyen ismeretszerzést? Kedvelt forma, s könnyen elkészíthető a *szellemi totó*. Pl. Hol tárgyalt II. Rákóczi Ferenc I. Péter cárral?

Gyulafehérvár 1, Varsó 2, Szent Pétervár x. 2.

(A totószelvényeket tanácsos előre elkészíteni, hogy a versenyzők feladata csak a kitöltés legyen.)

A könnyű feladatok közé tartoznak a különböző *betű-, illetve szótagrejtvények*. Bizonyos földrajzi — vagy személyneveket (lehet más is) szótagokra, betűkre bontunk, kis cédulákra felírjuk őket, összekeverjük, s körülírva meghatározzuk, hogy mit kell megkapniuk.

Pl. NYA LE FELD BAT NIN TO STROM
(2 személynév — az egyik elválaszthatatlan a Nagy Októberi Forradalomtól, a másiké a Magyar Tanácskörtársaságtól — és 1 magyar helységnév, szerepe 1944-ben.)

Megfejtés: Lenin, Stromfeld, Battonya.

Természetesen nehezebb, összetett rejtvényeket is készíthetünk, ilyenkor bizonyos általános intelligenciával összefüggő kérdéseket is „becsempészhetünk” a rejtvénybe. Ha pl. a „vetési” pátnes megfejtését tűzzük ki célul, akkor először hat olyan személy (vagy egyéb) meghatározást fejtünk meg, amelyek első betűjét összeolvasva megkapjuk a vetési szót.

Pl.: A Szózat írója ... Vörösmarty.

A Himmusz megzenésítője ... Erkel stb.

Természetesen a rejtvények variálhatók, a

történelemtanár ötletességétől, leleményességétől függően.

Az elmúlt 7 év során 13 kötet jelent meg a sorozatban, ebből 8 a magyar, 5 pedig az egyetemes történelemmel foglalkozik. Az alábbiakban kronológiai sorrendben ismertetjük a megjelent műveket, előbb a magyar, majd az egyetemes történelem témakörben. A cím utáni évszám a megjelenés, a második az újrakiadás (2. kiadás) évét jelenti, a római szám pedig az osztályt, amelynek anyagához szervesen kapcsolódik a könyv.

Hegedűs Géza: Korona és kard (1965., 1970.) VI.

Magyarország a XI—XIII. században. Rövid visszapillantás Géza idejére, majd részletesen István fejedelemségtől III. Endre haláláig, az Árpád-házi királyok uralkodásának kora.

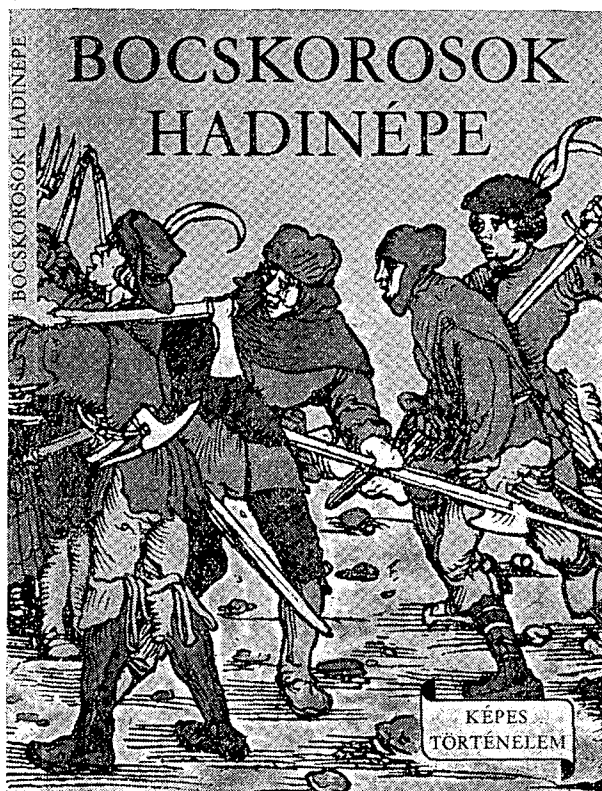
Lengyel Balázs: A török Magyarországon (1971.) VI.

Magyarország a XV—XVII. században. Az első fejezet — Előzmények. A török fenyegető terjeszkedése — egészen a XIV. század első harmadáig nyúl vissza, hogy minél érthetőbbé tegye a részletesebben tárgyalt korszakot, a 150 éves török uralmat. 1526-tól a török kiűzéséig, majd azon túl, a kurucok kezdetéig idézi a magyar történelem legjellegzetesebb vonulatait egészen 1703-ig.

R. Várkonyi Ágnes: Két pogány közt (1968.) VII.

A Rákóczi-szabadságharc története. A kurucok kezdetétől Rákóczi halála utáni évtizedekig, mintegy a XVIII. század közepéig mutatja be a magyar nép, s a magyar történelem e nagyon jelentős korszakát.

Fekete Sándor: Hazá és haladás (1966., 1969.) VII.

Varga Domokos: Magyarország virágzása és romlása (1970.) VI.

Magyarország a XIV—XV. században. III. Endre halálától II. Lajos haláláig, azaz a mohácsi vész (1526) tárgyalja a magyar történelmet.

A reformküzdelmek kora. Mária Terézia uralkodásáig nyúl vissza a szerző, hogy jobban érthetővé tegye a későbbi eseményeket, és egészen az 1848. március 13-i bécsi forradalomig, annak magyarországi hatásáig ismerteti a történelemnek e rendkívül mozgalmas szakaszát.

Márkus István: Forradalom és szabadságharc 1848—1849. (1966., 1968.) VII.

A párizsi forradalom (márc. 23.) hírének hatásától az aradi vértanúk kivégzéséig (1849. okt. 6.) mutatja be a magyar eseményeket, s vonja le a tanulságokat. A második kiadású kötetben külön tabló mutatja be a korszak legkiválóbb hőseinek képét.

Zalka Miklós: Mindenkihez! (1969.) VIII.

A Magyar Tanácsköztársaság története. Az első világháború kirobbanásától a Peidl-kormány megalakulásáig mondja el a történelmi eseményeket. Végül egy rövid fejezetben méltatja a proletárdiktatúra jelentőségét, szerepét.

Fekete Gyula: Fortélyos félelem igazgat (1970.) VIII.

Magyarország 1919—1945 között. A szerző először ifjú olvasóihoz fordul; könyvének céljáról mondja: figyeljünk azokra, és tanuljunk azoktól, akik a történelem során nagyon nehéz és mostoha körülmények közt is rátaláltak a helyes útra. Majd rövid történelmi áttekintés után szuggesztív erővel mutatja be az eseményeket a Peidl-kormány megalakulásától hazánk teljes felszabadulásáig. (1945. ápr. 4.)

Erdődy János: Küzdelem a tengerekért (1964., 1970.) VI.

A nagy felfedező utazások kora. Először a „korai” hajóutak (X—XIV. sz.) lehetőségeit ismerteti a szerző, majd részletesen ír a XIV. sz-tól meginduló nagy hódításokról, a bennszülöttek leigázásáról, ősi kultúrájukról, a kötet végén pedig nagyon szemléletes „Összehasonlító időrendi táblázatot” közöl. A spanyol tengeri uralom bukásáig, a Legyőzhetetlen Armada pusztulásáig (1588.) tárgyalja az eseményeket.

Erdődy János: Bocskorosok hadinépe (1969.) VI.

A nagy európai parasztháborúk. A XIII. század eleji albigenis mozgalmaktól kezd az események ismertetését, majd a „százéves” angol-francia háborút, az egész huszita mozgalmat, a németországi parasztháborút, Münzer Tamás tevékenységét és hatását tárgyalja, közben érinti az adott korszak magyarországi eseményeit is. (Pl. Budai Nagy Antal féle felkelés, Hunyadi János, Mátyás.)

Randé Jenő: A gépek forradalma (1968.) VII.

Az ipari forradalom története. Angliában a XVIII. században — II. György uralkodása idején — kezdődik az ipari forradalom. A XIX. sz. végéig, Viktória királynő, India császárnőjének haláláig (1887) követhetjük a technika gyorsütemű fejlődését, ennek hatását a történelemre.

Földes Péter: A Nagy Október (1967.) VIII.

Az 1917-es szocialista forradalom története. A jobbágság intézményének megszüntetésétől (1861.) a szocialista forradalom győzelmén keresztül az utolsó fehérárdisták Oroszországot

európai részéből való kiűzéséig (1920) mutatja be a szerző Oroszország történetét, az orosz proletariátus győzelmének hatását az egész világ munkásságára.

D. Major Klára: Lángoló világ (1967.) VIII.

A második világháború története. Az események logikájának megértéséért a szerző egészen az 1919-es versaillesi béketárgyalásokig nyúl vissza, majd Hitler uralomra jutásától (1933) részletesebben tárgyalja a korszakot egészen 1946. okt. 1-ig, amikor Nürnbergben ítéletet hirdetett a Nemzetközi Katonai Törvényszék.

Végül a sorozatnak még néhány erényét kell említünk. Külön érdeme mindegyik kötetnek, hogy szemléletére jellemző a történelmi összefüggések megláttatása, a tények sok szálon való megközelítése, értelmezése, különböző események kölcsönhatása, érdekösszeütközések, kül- és belpolitikai összefüggések megláttatása, s mindez olyan módon, ami általában nem haladja meg a 10—14 éves korú gyerek szellemi képességeit. Minden kötet végén időrendi táblázat — újabb képekkel kiegészítve — igazítja el az olvasót mintegy tényekben összefoglalva a korszak legjelentősebb tendenciáit, eseményeit. Tekintve, hogy a kiadónak alapcélkitűzése a sorozattal az iskolai oktatómunka segítése, a szerzők a megfelelő tankönyveket is áttanulmányozták, munkájuk során azt is figyelembe vették, ezért konkrétan kapcsolhatók is az egyes kötetek megfelelő osztályok tananyagához.

2. KÉPES FÖLDRAJZ

Az 1967-ben indult sorozatnak mindössze három kötete jelent meg eddig. A tervezett 10 kötettel az a Kiadó célja, hogy érdekesen, színesen, a hagyományos földrajzi könyvektől kissé eltérő módon mutassa be a kontinensek, tájak, országok valóságú képét. A szerzők az útleírás izgalmasságával, sok kép, térkép, szűkség esetén szemléletes táblázatok segítségével ábrázolják az egyes földrajzi egységeket, az ott élő népek életét, fejlődését. Rövid történelmi áttekintést is tartalmaznak, a legfrissebb adatok felhasználásával készült statisztikai összeállítás pedig teljessé teszi a képet.

Módszertani javaslat helyett ismerkedjünk az egyik kötet témáinak egy részével, s máris ki-világlik, hogy a gyakorta „száraz” földrajz-könyv mellett az óra számtalan mozzanatában értelmi és érzelmi szempontból egyaránt jól használható a sorozatot az igényes pedagógus.

Tüskés Tibor: Magyarország (1971.) c. kötetének témaköreiből idézünk. „Szülőföldem szép határa”. (Az ország természeti szépségei, hazaszeretet.)

Az időjárás és az éghajlat alakítóí. — Mű a meteorológia?

Ahány ház, annyi szokás. — Népszokások, népművészet.

„Mint a testet az erek...” — A magyarországi közlekedés.

Az anyag műhelyei. — Ipar, ipartelepítés, a piac szerepe az iparban.

Gyógyvizek és barlangok.

Természervédelmi területek.

Magyarország „felfedezése” — a megismerés forrásai (krónikák, oklevelek, útleírások, térképek, tudományos művek, szépirodalom).

Koroknay István: Ausztrália és Oceánia (1967.)

Előbb Ausztrália történetét (15 000 éve őssz Ausztrália összefüggött Új-Guineával), XVI. sz-i európaiak által történt meghódítását, őslakóit, állatvilágát, mezőgazdaságát, természeti kincseit, ősi kultúráját és mai életét, fejlődését mutatja be a szerző, majd a második részben hasonló módon Oceániával, az ezer sziget országgal ismert meg. Elvezet Új-Zélandba, a vulkánok, gejzírek, gleccserek földjére, bemutatja a maorikat és a pápuákat; a következő állomás Tahiti, az álmok szigete, de elkalauzol az emberevők közé és a Havaii-, majd a Húsvét szigetekre. Végül itt is szerepel a roppant tartalmas (csak hallásra ijesztő) statisztikai táblázat. A sok térkép a tájékozódásban, a színes képek a földrész „megelevenítésében” segítenek.

Sebes Tibor: Afrika (1969.)

A fekete kontinens teljes egészében „lép

elénk” a kötet lapjairól: évezredes, ősi történelme és gyorsan változó jelene. Afrika mai térképe mellett (színes) találjuk az afrikai lo-bogókat, összesen negyvennégyet! S hogy ezek: a zászlók mennyire különböző embertípusokat is jelölnek, az szintén kiderül néhány színes képből: Tubbu asszony a Bardai oázis közeléből, A bantu népek családjához tartozó baha asszony, Tonga törzsbeli asszony a Zambezi völgyéből, Arnak törzsbeli asszony Etiópiából, Ndebele nő Pretoria közelében. Az emberek másféleségét tárgyaik változatossága is tükrözi. A könyv alkotói még a mai afrikai pénzekből is bemutatnak néhányat. A statisztika a kontinens rövid ismertetése után országonként mutatja be Afrikát Algériától Zambiáig — fel-tüntetve természetesen az államformát, a füg-getlenné válás idejét, s az alapvető, legfonto-sabb adatokat.

Ha a földrajzot meg akarjuk szeretettni a gyerekekkel, a sorozat ismerete, használata segít ebben. A fekete-fehér és a színes képek (minden kötetben 8 oldal színes melléklet) már eleve sokat tesznek ennek érdekében, de a valóban olvasmányos szöveg sem marad hatástalan. Nagy jelentőségű pedagógiai szempontból is a könyvekben állandóan érvényesülő koncentráció, a sokirányú információ, és éppen ezért fölöttébb alkalmas az érdeklődés felkel-tésére, sőt, az érdeklődési körök kialakítására. Ez pedig nem kevés!

A MÓRA KÖNYVKIADÓ KÖNYVEI

Colette Vivier: Sarkcsillag

Paul párizsi fiú, Dieppe-ben tölti nyári va-kációját, hogy betegség után megerősödjék. Ezt az időt arra használja fel, hogy a család-ban gyakran emlegetett Sarkcsillag nevű ét-termet megkeresse.

A bonyodalmakban, kalandokban gazdag nyaralás alatt megismerkedik az ottani tenge-részek, halászok életével, a rejtelmes fókabar-langgal, Arséne apóval, a vén tengeri medvé-vel és csodálatos hajójával, de ami mindennél többet ér, barátira, rokonra talál. Az újonnan felfedezett unokatestvére, Nicolas bátor legényt farag az elkényeztetett fiúból.

Az érdekes regényt Fekete Mária rajzai dí-szítik.

Katkó István: Történelmi társbérlet

Egy lány és három fiú különleges társbér-letének lehet nevezni ezt a történetet. A há-

ború véget ért, de a rend csak lassan kezd helyreállni. Nemcsak a házak, a városok sé-rültek meg a támadások alatt, hanem az em-beri sorsok is összekuszálódtak. Mi történik azokkal a kamaszokkal, akik elvesztették hoz-zátartozóikat, akik a történelmi szörnyű sod-rában magukra voltak utalva? — A vidám hangvételű regénynek szereplői leleménnyel és jó barátsággal segítik egymást alkalmi társbér-letükben, a háború viharában eltűnt tudós ott-honában.

Ernst Joseph Görlich: A fehér rabszolga

Az osztrák író izgalmas regénye Amerika történelmének abba a sötét korszakába vezet el, amikor még mindenki természetesen ta-lálta a déli államokban, hogy a négerek rab-szolgáskorban élnek. Nem volt ez alól kivétel a jómódú déli ültetvényes lánya, Miss Susanne Brand sem. Édesapja váratlan tragikus halálá-val az anya nélkül felnőtt Susanne nemcsak teljes árvaságra jut, hanem szinte egyik napról a másikra előkelő kisaszonnyból rabszolgánnyá

válík. Végredelet híján — amely felszabadítaná és a Brand's House úrnőjévé tenné Susannt — a „fehér rabszolga” éppúgy árverésre kerül, mint az ültetvény s a ház ingósága. Lehetséges, hogy a könyörtelen törvények életre szóló rabszolgaságra kárhozzatják a kislányt? Izgalmas történet keretében ismerkedik meg az olvasó a fehér rabszolga és rajta keresztül a színes bőrű rabszolgák nyomorúságos sorsával.

Fekete Mária művészi illusztrációi a kor hangulatát idézik.

Ismeretlen ismerősök

Elbeszélések a világirodalomból.

A könyv szereplői persze gyerekek. Ők az ismeretlen ismerősök. Gyerekek a világ minden tájáról. Van közöttük amerikai, szovjet; német, arab, japán, olasz, bolgár, cseh, belga, ausztráliai és magyar is. Ismeretlenek, mert a föld távoli vidékei alakították sorsukat; ismerősök, mert mindegyikük sorsát a mi századunk, a XX. század alakította.

Életük ábrázolói, a gyűjtemény írói is a világ minden tájáról valók.

A gyűjteményt Zsoldos Ver arajzai díszítik.

Einstein—Infeld: Hogyan lett a fizika nagybatalom?

A kötet egyik szerzője a világ egyik legnagyobb elméleti fizikusa, a relativitás elmélet megteremtője, és nagy gondolkodó, akinek pályájánál zárva őrzik a jövő nemzedékekhez szóló üzenetét.

Einstein egyetlen ismeretterjesztő műve ez, amelyben a fizikai elméletek születését, hanyatlását és az új eszmék feltűnését, kibontakozását mutatja be, ismerteti a mechanikai szemlélet évszázados uralmát, a mezőelmélet, a relativitáselmélet és a kvantumelmélet kialakulását. Mesteri módon fejti ki a modern fizikai problémák lényegét, anélkül, hogy az olvasónak matematikai képletekkel kellene bírkoznia.

Lányok Évkönyve 72

A képes antológia tizenharmadik kötete. Az idei évkönyv a tizenévesekben felvillantja a mai tizenévesek problémáit, életük néhány jellegzetesebb eseményét.

A politikai és társadalmi írások mellett több szerző a természet megmentéséért is küzd. Az évforduló-naptár híres emberekre és eseményekre emlékeztet: Dózsa Györgyre, Januás Pannóniusra, id. Lucas Cranachra, Pest és Buda egyesítésének 100. évfordulójára. Színes írások szólnak a rajzfilmezés történetéről, bluesról és popról, fiatal színészekről és a túlzások nélküli 1972-es divatról.

Alekszandr Roszkín: Csehov élete

Száz esztendeje, 1872-ben egy tizenkét éves kis gimnazista állt elbűvölten az oroszországi Taganrov város színházának erkélyén és figyelte az előadást. Ez a bűvölet kísérte végig egész életén, s akkor sem hagyta nyugton, amikor orvosi diplomáját megszerelve betegeket gyógyított. Úgy érezte, írnia kell. Mindenről! Mindenről, amit lát és hall, amit érez és átél. És sorra születtek a tárcák, novellák, drámák... Anton Csehov világhírű novellista és drámaíró lett. Műveit ma is olvassák, és a világ minden táján játsszák drámáit. Az ő sorsa elevenedik meg a kötet lapjain, gyermekkori kalandok, felnőttkori élmények, egy kiváló író pályájának kibontakozása, jelentősebb művei születésének története.

Mándy Iván: Csutak a mikrofon előtt

Ebben az új kötetben a rádió stúdiójában folytatódnak a Csutak körüli bonyodalmak. Ismét bajba kerül. Ne féljünk, Csutak megállja a helyét, kivágja magát. Nem azért, mert hős, mert világra szóló esze van, hanem mert egy fiú ő a városból, egy közülünk való fiú, akinek helyén van mindig a szíve.

A kötetet Réber László kitűnő, humoros rajzai illusztrálják.